

## **COMISIÓN INFORMATIVA DE COOPERACIÓN, INFRAESTRUTURAS E MEDIO RURAL**

**ACTA** da mencionada comisión informativa, correspondente ao día **15 de xullo de 2025**

Ás 17.20 horas do día 15 de xullo de 2025, reúnese a Comisión Informativa de Cooperación, Infraestruturas e Medio Rural, en sesión ordinaria, na sala de xuntas da Deputación Provincial, coa asistencia dos seguintes deputados e deputadas:

**Presidente:** D. Luís Menor Pérez

**Deputados/as do Grupo Popular:**

D.<sup>a</sup> Marta Nóvoa Iglesias

D. José María Lago Cabo

D.<sup>a</sup> Patricia Torres Madureira

D.<sup>a</sup> M.<sup>a</sup> del Carmen González Quintela

D. Manuel Seoane Rodríguez

**Deputados/as do Grupo Socialista:**

D. Álvaro Vila Araújo

D. Emilio Luís Díaz Vidal

D. Aurentino Alonso Araújo

D.<sup>a</sup> Susana Rodríguez Estévez

**Deputados/as do BNG:**

D.<sup>a</sup> María José Mangana Guede

D. Xosé Manuel Puga González

**Deputados de Democracia Ourensana:**

D. Antonio Fernández Martín

D. Gonzalo Pérez Jácome

**Secretario:** D. Juan Marquina Fuentes

**Interventora accidental:** M.<sup>a</sup> Begoña Álvarez Matos

Non asiste o deputado don Bernardo Varela López que é substituído por don Xosé Manuel Puga González.

Seguidamente, iniciouse o tratamento dos asuntos incluídos na orde do día, do xeito que se reflicte a continuación:

### **1º.- APROBACIÓN DA ACTA DA SESIÓN ANTERIOR, CORRESPONDENTE Á DO DÍA**

**19 DE XUÑO DE 2025.-**

A Secretaría Xeral deu traslado do borrador da acta da sesión anterior, correspondente á ordinaria do día 19 de xuño de 2025.

Non se producen intervencións e, por maioría dos membros presentes, a comisión adopta o seguinte acordo:

Aprobar a acta da sesión ordinaria da Comisión Informativa de Cooperación, Infraestruturas e Medio Rural do día 19 de xuño de 2025, conforme co borrador elaborado pola Secretaría Xeral.

**2º.- APROBACIÓN DO CAMBIO DE TITULARIDADE A PROL DO CONCELLO DE MANZANEDA (OURENSE) DA ESTRADA PROVINCIAL OU-0701 CABALAR (OU-636) – VILARIÑO DE CONSO, NO TREITO DE MANZANEDA, PQ INICIAL 5+730, PQ FINAL 6+660 (EXPTE Nº 2025/16504D).-**

**Dª Ana Patricia Torres Madureira, do Grupo Popular**, expón o contido da proposta da Presidencia.

**D. Aurentino Alonso Araújo, do Grupo Socialista**, sinala que este treito que se cede se empraza no corazón urbano deste concello e ten un importante tránsito peonil, polo que pide que antes da cesión se entregue esta infraestrutura en óptimas condicións, en particular no referente ás beirarrúas e instalacións soterradas.

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do Grupo Popular (6) e do Grupo Socialista (4) e a abstención do BNG (2) e de Democracia Ourenzana (2), a comisión ditamina favorablemente a adopción, por parte do Pleno, do seguinte acordo:

**Primeiro:** Dar a conformidade da Deputación Provincial de Ourense ao cambio de titularidade a prol do Concello de Manzaneda (Ourense) dos seguintes treitos de estradas provinciais:

| CLAVE   | DENOMINACIÓN                         | TREITO    | P.Q.INI. | COORDENADAS<br>UTM 29 - ETRS<br>89 | P.Q.FIN | COORDENADAS<br>UTM 29 - ETRS<br>89 |
|---------|--------------------------------------|-----------|----------|------------------------------------|---------|------------------------------------|
| OU-0701 | Cabalar (OU-636) - Vilariño de Conso | Manzaneda | 5+730    | 645.354,28 –<br>4.685.664,81       | 6+660   | 645.832,53 –<br>4.685.376,21       |

**Segundo:** De acordo co establecido no artigo 9.6 da Lei 8/2013, do 28 de xuño, de estradas de Galicia, o cambio de titularidade será efectivo ao día seguinte da publicación do Decreto da Xunta de Galicia no DOG. A entrega dos bens formalizarase no prazo dos dous meses seguintes a esta publicación mediante a sinatura da correspondente acta de entrega entre as Administracións intervinientes.

**Terceiro:** Logo da tramitación do cambio de titularidade, e en aplicación dos números 4 e 6 do artigo 10 da Lei 8/2013, de estradas de Galicia, a Deputación Provincial de Ourense deberá modificar o seu catálogo de estradas para incluír os cambios de titularidade aos que se refire o presente acordo, nos termos indicados.

**3º.- MOCIÓN DO BNG PARA A POSTA EN MARCHA DUN CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A DEPUTACIÓN DE OURENSE E OS CONCELLOS CO OBXECTIVO DE MELLORAR A EXECUCIÓN DAS OBRIGAS SOBRE AS REDES SECUNDARIAS DE FAIXAS DE XESTIÓN DE BIOMASA (EXPTE. Nº 2025/17816X).-**

**D. Xosé Manuel Puga González, do BNG,** expón o contido da seguinte moción:

*O risco de lumes forestais leva senda un problema desde hai moitos anos. A situación de abandono de moitos predios supón unha ameaza, xa non só no ámbito agrario, senón tamén para as persoas.*

*Desde a posta en marcha da Lei 3/2007 de Prevención de Incendios Forestais de Galiza, a concienciación da sociedade galega na necesidade de poñer o foco na prevención foi aumentando. A aplicación da citada Lei 3/2007 supón un novo "reto" para as administracións competentes (Xunta de Galiza e concellos, especialmente).*

*Durante os meses de verán, en toda a provincia de Ourense, multiplícanse os riscos derivados da presenza de biomasa acumulada en parcelas próximas a vivencias, explotacións agrogandeiras e os 2.542 núcleos poboacionais (excluíndo o concello de Ourense). Moitas destas parcelas atópanse en estado de abandono, sen xestión forestal nin desbroce, o que supón unha ameaza real e inmediata de propagación de incendios forestais.*

*Aínda que existe ese marco legal que abriga á limpeza, a resposta administrativa está marcada por atrasos derivados de incapacidades ou mesmo por deixadez, debido principalmente a dous factores recorrentes:*

- ***A imposibilidade de localizar ou identificar con axilidade aos propietarios ou herdeiros das parcelas, situación moi habitual en concellos rurais con elevada dispersión e transmisión non regularizada da propiedade.***

- **A falla de medios técnicos e humanos nos concellos**, que impide activar os procedementos de execución subsidiaria con axilidade e eficacia.

Esta combinación deriva en procedementos que se prolongan durante meses, mesmo anos, mentres os terreos seguen sen limpar e os riscos aumentan cada día que pasa. A inacción administrativa, aínda que sexa por falta de recursos, **non exime da responsabilidade institucional**, especialmente cando están en xogo a vida, os bens e o patrimonio natural da veciñanza.

**O marco legal: obriga de xestión e execución subsidiaria.** A Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, establece:

- No seu artigo 21, a obriga das persoas titulares das fincas de manter limpas as faixas de protección, eliminando a biomasa vexetal acumulada.
- No artigo 22, que en caso de incumprimento, os concellos poden proceder á **execución subsidiaria dos traballos**, cos custes a cargo da persoa responsable, sen prexuízo da imposición de sancións.

Ademais, a normativa e os plans anuais da Consellería do Medio Rural fixan prazos ordinarios de 15 días para a actuación voluntaria, tras o requirimento municipal.

En situacións de risco inminente ou durante a época de alto perigo de incendios (xullo-setembro), está plenamente xustificada a intervención urxente por parte das administracións, sen máis dilación, como medida de protección do interese xeral e da seguridade cidadá.

A lexislación tamén establece que **a inacción prolongada por parte das administracións coñecedoras da situación podería derivar en responsabilidade patrimonial**, especialmente se se producen danos evitábeis.

A Lei 11/2021 de recuperación da Superficie da Terra Agraria de Galiza, nos seus artigos 19 e 42 regula a capacidade da Xunta de Galiza para a investigación e actuación sobre as parcelas abandonadas e que son propiedade de persoas descoñecidas. De feito, moitas das parcelas obxecto de execución subsidiaria, coa aplicación desta normativa, deberían pasar a formar parte do patrimonio da Xunta de Galiza, ao superar os custes das reiteradas limpezas, ao valor das propias parcelas.

Por todo o anterior, e recoñecendo a incapacidade de moitos dos concellos da provincia, e que a Deputación de Ourense ten como función esencial a cooperación cos concellos, especialmente os de menor capacidade económica, humana e técnica; o **grupo provincial do BNG** somete a debate a presente moción sobre a necesidade do establecemento de convenios voluntarios cos municipios que así o soliciten, e co obxectivo de garantir:

- A execución efectiva dos traballos de limpeza en casos de incumprimento da obriga legal por parte das persoas titulares.
- A protección da poboación, dos bens e do medio, evitando demoras innecesarias e reducindo o risco de incendios forestais.

Trátase, pois, de dotar dunha ferramenta efectiva (o convenio) aos concellos con escasa capacidade económica e administrativa, para poder dispor dun "fondo" económico ao que recorrer para executar as competencias e obrigas derivadas da lexislación autonómica; e ao mesmo tempo, á delegación (por parte destes concellos) na Deputación de Ourense do procedemento e cobro da execución subsidiaria dos custes da limpeza de predios dos que as persoas propietarias non procedan á súa limpeza.

### ACORDOS

**Primeiro.** A Deputación Provincial de Ourense elaborará un modelo de **CONVENIO MARCO** cos concellos da provincia de Ourense, destinado a apoiar aos que debido á falla de medios ou á complexidade das tramitacións, non poidan actuar con eficacia ante situacións de risco derivadas da acumulación de biomasa, na aplicación da Lei 3/2007.

**Segundo.** Este convenio terá carácter voluntario, e como obxectivo principal a execución directa por parte do concello dos traballos de limpeza en parcelas nos entornos dos núcleos rurais onde:

- Se constate o incumprimento da obriga de xestión da biomasa por parte dos propietarios.
- Non se consiga localizar ou identificar a persoa titular nun prazo razoábel.
- Exista risco evidente para a poboación ou os bens.
- O concello non dispoña de medios propios para executar os traballos.

Estableceranse, no citado convenio, unha serie de "prioridades" en función da situación e capacidades dos distintos concellos da provincia:

- Poboación e número de núcleos poboacionais

o Prioridade 1: concellos de menos de 1.000 habitantes (27 en total)

o Prioridade 2: concellos entre 1.001 e 2.500 habitantes (49 en total)

o Prioridade 3: concellos entre 2.501 e 5.000 habitantes (6 en total)

o Prioridade 4: concellos entre 5.001 e 10.000 habitantes (5 en total)

o Prioridade 5: concellos entre 10.001 e 20.000 habitantes (4 en total)

**Terceiro.** O ente provincial adquire o compromiso dunha dotación orzamentaria mínima de **1 millón de euros para o exercicio 2026**, con cargo aos orzamentos da Deputación.

**Cuarto.** O convenio asinado permitirá a delegación competencial na Deputación de Ourense para a **xestión, liquidación e cobro** dos traballos realizados en cada unha das parcelas.

*Os traballos realizados serán posteriormente **repercutidos ás persoas responsables das parcelas**, mediante a correspondente liquidación, de acordo coa normativa vixente, sen que iso implique custe para os concellos solicitantes.*

*Os fondos recadados recaerán nas arcas da Deputación Provincial.*

*Elaborarase un **protocolo técnico e xurídico de actuación**, que garanta a legalidade, a axilidade procedemental e a prioridade de actuación nas zonas de maior risco, especialmente antes do inicio da época de alto perigo de incendios.*

**Quinto.** *Dar traslado deste acordo a todos os concellos da provincia, así como á Xunta de Galiza e á Consellería do Medio Rural, co fin de promover unha acción coordinada e eficaz na prevención estrutural dos incendios forestais.*

**Sexto.** *Reiterar a reclamación da transferencia das competencias do catastro á CC. AA. de Galiza. E mestres isto non se produce que se estableza un CONVENIO entre o Ministerio de Hacienda e a Xunta de Galiza para a xestión deste; co obxectivo prioritario de realizar unha revisión inmediata dos datos catastrais para axustalos aos verdadeiros titulares.*

**D. Aurentino Alonso Araújo, do Grupo Socialista**, sinala que a moción alude a un problema real que teñen todos os concellos. Sen prexuízo de estudar con detalle as propostas, pregunta como afectaría a gradación en niveles que se propón respecto aos concellos en función da súa poboación, e o reparto económico con que se dote o programa.

**D.<sup>a</sup> Ana Patricia Torres Madureira, do Grupo Popular**, sinala que certamente estamos diante dun problema moi importante para os concellos, e sen prexuízo de estudar as propostas da moción, na súa opinión, as competencias en materia de vixilancia e execución que teñen actualmente os concellos deberan recaer noutras administracións, pola importante falla de medios que teñen os nosos concellos.

**D. Xosé Manuel Puga González, do BNG**, sinala que a proposta se realiza pensando xa nos orzamentos desta Deputación do exercicio de 2026, e que se trataría de dar prioridade aos concellos de menor poboación e capacidade, e que en todo caso a proposta queda aberta ás diferentes suxestións que se poidan facer polos diferentes grupos. Remata indicando que esta é a proposta política, e que logo os técnicos desta Deputación deberían facer a proposta técnico-xurídica deste programa de cooperación.

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do BNG (2) e a abstención do Grupo Popular (6), do Grupo Socialista (4), e de Democracia Ourenzana (2), a comisión ditamina favorablemente a adopción, por parte do Pleno, do seguinte acordo:

**Primeiro.** A Deputación Provincial de Ourense elaborará un modelo de **CONVENIO MARCO** cos concellos da provincia de Ourense, destinado a apoiar aos que debido á falla de medios ou á complexidade das tramitacións, non poidan actuar con eficacia ante situacións de risco derivadas da acumulación de biomasa, na aplicación da Lei 3/2007.

**Segundo.** Este **convenio terá carácter voluntario**, e como obxectivo principal a execución directa por parte do concello dos traballos de limpeza en parcelas nos entorno dos núcleos rurais onde:

- Se constate o incumprimento da obriga de xestión da biomasa por parte dos propietarios.
- Non se consiga localizar ou identificar a persoa titular nun prazo razoábel.
- Exista risco evidente para a poboación ou os bens.
- O concello non dispoña de medios propios para executar os traballos.

Estableceranse, no citado convenio, unha serie de "prioridades" en función da situación e capacidades dos distintos concellos da provincia:

- Poboación e número de núcleos poboacionais
  - o Prioridade 1: concellos de menos de 1.000 habitantes (27 en total)
  - o Prioridade 2: concellos entre 1.001 e 2.500 habitantes (49 en total)
  - o Prioridade 3: concellos entre 2.501 e 5.000 habitantes (6 en total)
  - o Prioridade 4: concellos entre 5.001 e 10.000 habitantes (5 en total)
  - o Prioridade 5: concellos entre 10.001 e 20.000 habitantes (4 en total)

**Terceiro.** O ente provincial adquire o compromiso dunha dotación orzamentaria mínima de **1 millón de euros para o exercicio 2026**, con cargo aos orzamentos da Deputación.

**Cuarto.** O convenio asinado permitirá a delegación competencial na Deputación de Ourense para a **xestión, liquidación e cobro** dos traballos realizados en cada unha das parcelas.

Os traballos realizados serán posteriormente **repercutidos ás persoas responsables das parcelas**, mediante a correspondente liquidación, de acordo coa normativa vixente, sen que iso implique custe para os concellos solicitantes.

Os fondos recadados recaerán nas arcas da Deputación Provincial.

Elaborarase un **protocolo técnico e xurídico de actuación**, que garanta a legalidade, a axilidade procedemental e a prioridade de actuación nas zonas de maior risco, especialmente antes do inicio da época de alto perigo de incendios.

**Quinto.** Dar traslado deste acordo a todos os concellos da provincia, así como á Xunta de Galiza e á Consellería do Medio Rural, co fin de promover unha acción coordinada e eficaz na prevención estrutural dos incendios forestais.

**Sexto.** Reiterar a reclamación da transferencia das competencias do catastro á CC. AA. de Galiza. E mestres isto non se produce que se estableza un CONVENIO entre o Ministerio de Hacienda e a Xunta de Galiza para a xestión deste; co obxectivo prioritario de realizar unha revisión inmediata dos datos catastrais para axustalos aos verdadeiros titulares.

**4º.- MOCIÓNS DE URXENCIA.**- Non se presentan.

**5º.- ROGOS E PREGUNTAS.**-

Nesta quenda prodúcese as seguintes intervencións:

**D. Xosé Manuel Puga González, do BNG**, realiza os seguintes rogos:

- Na estrada OU-413 Banga-Leiro, a altura de Cabanelas, existen zonas onde a maleza e as árbores supoñen un perigo para a circulación, polo que pide que a Deputación, como titular desta estrada, adopte as medidas procedentes para garantir a seguridade do tránsito.
- Na estrada OU-1202, á altura do núcleo de Nigueroá, colocáronse bandas rugosas para control da velocidade, pero os veciños do lugar preferirían pasos elevados, polo que piden que se estude esta alternativa.

A **Presidencia** toma notas dos rogos formulados.

E, ás 17.45 horas, dáse por finalizada a reunión, redactándose a presente acta que se asinará electronicamente. Dou fe.